

Pohjois-Suomi
Aluehallintovirasto
Ympäristöluvut

LUPAPÄÄTÖS
Nro 37/2014/1
Dnro PSAVI/86/04.08/2013
Annettu julkipanon jälkeen
29.4.2014

ASIA

Eläinsuojan ympäristölupa, Ylitornio

LUVAN HAKIJA

Kantomaa Kimmo
Raanujärventie 1991
95660 Kantomaanpää

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	3
Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne	3
Toiminta	3
Yleiskuvaus toiminnasta	3
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	4
Jätteet ja varastointi	4
Muu toiminta	5
Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö	5
Asutus ja maankäyttö	5
Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue	5
Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön	6
Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä	6
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä	6
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	6
Lupahakemuksen täydennykset	6
Lupahakemuksesta tiedottaminen	7
Lausunnot	7
Hakijan kuuleminen ja vastine	8
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	8
Käsittelyratkaisu	8
Ympäristöluparatkaisu	8
Lupamääräykset	8
Eläinsuojat	8
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	8
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	9
Jaloittelualue ja laiduntaminen	11
Jätteet ja varastointi	11
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	12
Muut määräykset	12
RATKAISUN PERUSTELUT	13
Käsittelyratkaisun perustelut	13
Luvan myöntämisen edellytykset	13
Lupamääräysten perustelut	14
Eläinsuoja	14
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	14
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	15
Jaloittelualue ja laiduntaminen	16
Jätteet ja varastointi	16
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	16
Muut määräykset	17
VASTAUS YKSILOITYIHIN VAATIMUKSIIN	17
Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen	18
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	18
LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	18
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	18
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	19
Ratkaisu	19
Perustelut	19
Oikeusohje	19
MUUTOKSENHAKU	20

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Kimmo Kantomaan eläinsuojan toimintaa koskeva ympäristölupahakemus on tullut vireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 26.8.2013.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Nykyinen toiminta sijaitsee Ylitornion kunnan Kantomaanpää kylässä tilalla Kajala 976-410-8-39/5. Toiminnanharjoittajan osoite on Raanujärventie 1991, 95660 Kantomaanpää. Uuden eläinsuojan rakentamispaikka sijaitsee nykyisestä navettarakennuksesta noin 3,5 kilometriä pohjoiseen, Juoksengintien länsipuolella, tilalla Kajala 976-410-8-39/2.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 11 a) kohdan perusteella eläinsuojalle, joka on tarkoitettu vähintään 30 lypsylehmälle, on oltava ympäristölupa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 11 a) kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto vähintään 75 lypsylehmän eläinsuojan toimintaa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Toiminnalla ei ole aikaisempaa ympäristölupaa. Tila on liittynyt maatalouden ympäristötukijärjestelmään. Hakijalla on vuokrasopimukset 54,90 hehtaarin peltoalasta ja 738 m³:n etälietesäiliöstä.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa (vahvistettu 19.2.2014) uusi eläinsuoja on alueella, joka on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M) ja maaseudun kehittämisen kohdealueeksi (mk). Merkinnällä M osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloukseen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Merkinnällä mk osoitetaan maaseutuvyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäytöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Alueella tulee säilyttää ja kehittää monipuolisesti maaseudun elinkeinoja, palveluja, asutusta ja kulttuuriympäristöä. Pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.

Toiminta

Yleiskuvaus toiminnasta

Tila on olemassa oleva maidontuotantotila, jonka maidontuotantoa laajennetaan rakentamalla lypsykarjapihatto. Uuteen eläinsuojaan voidaan sijoittaa 78 lypsylehmää, 58 hiehoa ja 38 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa. Uusi eläinsuoja sijoittuu eri toiminta-alueelle kuin nykyinen navettarakennus. Uuden eläinsuojan valmistuttua nykyinen navettarakennus poistuu.

eläinsuojakäytöstä. Nykyisessä navettarakennuksessa on 30 lypsylehmää, 15 hiehoa ja 20 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa.

Hakemuksen mukaisen laajennuksen jälkeen tila tuottaa vuodessa noin 700 000 litraa maitoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lypsykarjapihatossa lanta käsitellään pääosin lietelantamenetelmällä. Eläinsuojassa alle kuuden kuukauden ikäiset vasikat on sijoitettu kesto-kuivikepohjalle. Lisäksi lehmien poikima- ja hoitokarsinat (2 kpl) ovat kesto-kuivikepohjaisia.

Lypsykarjapihaton yhteyteen rakennetaan lietelannalle kattamaton 2 442 m³:n lietesäiliö ja kuivikelannalle kattamaton 320 m³:n kuivalantala. Uudessa eläinsuojassa on lietekuilutilavuutta 400 m³. Nykyisen navettarakennuksen yhteydessä on katetut 371 m³:n ja 421 m³:n lietesäiliöt, jotka jäävät käyttöön tulevassa tilanteessa. Lisäksi käytössä on vuokrattu kattamaton 738 m³:n lietesäiliö, joka sijaitsee noin 4,2 kilometriä uudesta eläinsuojasta lounaaseen. Rakennettavan kuivalantalan pinta-ala on 97 m², reunojen korkeus 230 cm ja ajoliuskan korkeus 50 cm. Kuivalantala on varustettu lastauslaatatalla. Lietesäiliöt ja kuivalantala ovat betonirakenteisia.

Eläinsuojan kesto-kuivikepohjat tyhjennetään kuivalantalaan neljä kertaa vuodessa. Eläinsuojassa kesto-kuivikepohjan kokonaispinta-ala on 128 m², reunojen korkeus 50 cm ja kuivikkeen paksuus 40 cm. Kuivikkeena alueella käytetään kutteria ja turvetta. Kesto-kuivikepohjan lattiarakenne ja reunat ovat betonia.

Uuden eläinsuojan yhteyteen rakennetaan eläimille ympärivuotiseen käyttöön tiivispohjainen ja reunakorokkeellinen 365 m²:n jaloittelualue. Reunakorokkeen korkeus on 30 cm. Jaloittelualueelta lanta kerätään määräjain varastoitavaksi 320 m³:n kuivalantalaan ja likavedet johdetaan 3 m³:n keräyskaivon kautta 2 442 m³:n lietesäiliöön. Jaloittelualueen pohjamateriaali ja reunat ovat betonia tai asfalttia.

Maito huoneen ja eläinsuojan muut pesuvedet, joita kertyy hakemuksen mukaan yhteensä 379 m³ vuodessa, johdetaan lietesäiliöön. Sosiaalitalassa on käytössä wc, joka vedet johdetaan 5 m³:n umpisäiliöön. Nykyisen eläinsuojan wc tullaan poistamaan käytöstä.

Tilan hallinnassa on peltoa yhteensä 99,06 hehtaaria, josta omaa on 44,16 hehtaaria ja vuokrapeltoa 54,90 hehtaaria. Uuden eläinsuojan yhteyteen raivataan peltoa noin 22,5 hehtaaria, joka on hakijan mukaan viljelykäytössä vuonna 2015.

Lannasta 60 % levitetään pelloille viikoilla 22–23 ja 40 % viikolla 33. Lannan levitys pelloille tehdään omana työinä.

Jätteet ja varastointi

Hakemuksen mukaan toiminnassa muodostuu seuraavia jätteitä: kuolleita eläimiä (10 kpl/v), pilaantunutta rehua (1 t/v), metalliromua 0,05 t/v) muovia (0,1 t/v), akkuja (1 kpl/v), loistelamppuja (4 kpl/v) sekä öljyjä (100 l/v). Kuolleet eläimet haudataan. Pilaantunut rehu kompostoidaan ennen pellolle levitystä. Metalliromut ja muovit toimitetaan kierrätykseen. Akut, loistelamput ja öljyt toimitetaan jätekeräilyyn (Ekokem Oy). Kaikki jätteet syntyvät uuden eläinsuojan yhteydessä lukuun ottamatta metalleja ja akkuja, jotka syntyvät nykyisen navettarakennuksen yhteydessä olevassa konevarastossa.

Nykyisessä tilakeskuksessa on käytössä 2 500 litran ja 5 000 litran polttoainesäiliöt, jotka on varustettu lukituksella, ylitäytönestimellä ja lapon esto-laitteella. Polttoainesäiliöt on tarkastettu paloviranomaisen toimesta noin neljä vuotta sitten. Uuden eläinsuojan yhteyteen mahdollisesti sijoitetaan myöhemmin polttoainesäiliö, jonka varastopaikaksi rakennetaan katoksellinen laatta. Toiminnassa käytetään muita öljytuotteita enintään noin 400 litraa, joita säilytetään nykyisen tilakeskuksen varastossa betonilaatalla. Kasvinsuojeluaineet ja muurahaishappopohjaiset säilöntäaineet varastoidaan erillisessä varastossa.

Muu toiminta

Tulevassa tilanteessa esikuivattua säilörehua valmistetaan vuosittain noin 1 300 tonnia. Säilörehu varastoidaan uuden eläinsuojan yhteyteen rakennettavissa laakasiilossa, joista kertyvä puristeneste johdetaan 3,4 m³:n kaivon kautta putkella lietealtaaseen.

Eläinsuojan yhteyteen rakennettavalta tiivispohjaiselta jaloittelualueelta jätevedet johdetaan lietesäiliöön. Uudesta eläinsuojasta ei tapahdu eläinten laiduntamista. Mikäli tulevaisuudessa eläimet laiduntavat, tiivispohjaista jaloittelualuetta käytetään eläinten kokoontumisalueena.

Maito noudetaan tilalta joka toinen päivä. Tilalta tehdään eläinkuljetuksia. Väkirehua toimitetaan tilalle noin kerran kuukaudessa. Säilörehun kuljetuksia tehdään tilalle lähialueen pelloilta. Lietelannan levitykseen liittyvää liikennettä tapahtuu kahdella eri ajanjaksolla (viikot 22–23 ja 33).

Käyttöveden tila hankkii Ylitornion kunnan vesi- ja viemärlaitokselta.

Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö

Asutus ja maankäyttö

Nykyinen eläinsuojatoiminta sijaitsee Ylitornion kuntakeskuksesta 22 kilometriä koilliseen Kantomaanpään kylällä Tengeliönjoen varrella. Uusi eläinsuoja sijoittuu nykyisestä navettarakennuksesta noin 3,5 kilometriä pohjoiseen, Juoksengintien länsipuolelle. Uuden eläinsuojan sijoituspaikan lähiympäristössä on peltoa ja metsää. Hakija tulee raivaamaan alueelle lisää peltoa.

Asemapiirroksen ja karttatarkastelun perusteella lähin naapurikiinteistön asuinrakennus sijaitsee uudesta eläinsuojasta luoteeseen noin 800–900 metrin etäisyydellä. Eläinsuojan yhteyteen rakennettavat 320 m³:n kuivalantala ja 2 442 m³ lietesäiliö sijoittuvat noin 800–900 metrin etäisyydelle edellä mainitun naapurin asuinrakennuksesta.

Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue

Uusi eläinsuoja ja sen yhteyteen sijoittuvat lantavarastot eivät sijaitse suojelualueilla tai luokitetulla pohjavesialueella, eikä näiden alueiden läheisyydessä. Tilan pelloista Kantomaanpään III luokan pohjavesialueella sijaitsee osittain peltolohko 00474 (0,41 ha). Kotakankaan III luokan pohjavesialueella (12 976 158) sijaitsevat kokonaan peltolohkot 00476 (1,91 ha) ja 00479 (0,92 ha) sekä osittain peltolohkot 00477 (0,88 ha) ja 00478 (0,5 ha). Kokonaan tai osittain pohjavesialueella sijaitsevia pelloja on yhteensä 4,62 hehtaaria.

Uusi eläinsuoja sijoittuu Vuomajoen valuma-alueelle (62.272), joka on osa Tengeliön valuma-alueita.

Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

Hakijan arvion mukaan toiminta ei aiheuta merkittävää haittaa ympäristölle. Toiminnasta ei aiheudu päästöjä ilmaan, jos ei oteta huomioon lieviä ammoniakkipäästöjä. Toiminnassa syntyvät lietteet johdetaan tiiviiseen lietesäiliöön. Lietesäiliö rakennetaan asianmukaisesti ja lietesäiliöiden kunnosta pidetään huolta. Toiminnasta ei aiheudu merkittävää meluhaittaa.

Uuden eläinsuojan yhteyteen rakennettava lietesäiliö rakennetaan kattamattomana. Nykyisen eläinsuojan yhteydessä lietesäiliöt ovat katettu betonikannella. Tilan vuokrattu etälietesäiliö täytetään pumppaamalla lietepinnan yläpuolelta. Muut lietesäiliöt täytetään lietepinnan alapuolelta, mistä ei aiheudu merkittävää hajuhaittaa. Lietelannan levityksen ja kuljetuksen aikana aiheutuu lyhytaikaista lannan hajua, joka ei poikkea normaalista maaseudun hajusta. Lietelannan levityksessä noudatetaan nitraattiasetuksen ohjeita. Tilan pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei levitetä lantaa. Lietelannan levityksessä huolehditaan levityskaluston kunnosta ja puhtaudesta. Piha-alueet pidetään siistinä.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä

Eläinsuojassa ei ole helposti syttyviä rakenteita, eikä siellä säilytetä koneita tai helposti syttyviä aineita. Eläinsuojan paloturvallisuudesta huolehditaan sammuttimilla ja paloposteilla. Vierailuja eläinsuojaan sallitaan rajoitetusti ja aina huolehditaan suojavarusteista. Tilalla toimitaan kaikissa tilanteissa ennaltaehkäisevästi, ja mahdollisessa tautiepäilyssä otetaan yhteys kunnan eläinlääkäriin.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä

Lannan levityksessä pyritään käyttämään parasta saatavilla olevaa tekniikkaan hajuhaittojen vähentämiseksi. Tilan lietesäiliöiden täyttäminen tapahtuu pääosin lietepinnan alapuolelta, mikä vähentää hajuhaittoja.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakemusta on täydennetty 27.11.2013 toiminnan sijoittumiseen liittyvällä muutostiedolla, jonka mukaan eläinsuojatoiminta siirtyy kokonaan rakennettavaan uuteen eläinsuojaan. Lisäksi hakemusta on täydennetty tiedoilla liittyen pohjavesialueilla sijaitseviin peltoihin, laidunnukseen, tuorerehun valmistamiseen, polttoaineen ja öljyjen varastointiin, jätteisiin ja uusien peltojen raivaukseen (22,5 ha). Hakemusta on myös täydennetty päivitetyllä yleiskuvauksella toiminnasta, tiivistelmällä yleisölle, peltoala- ja lantavarastojen mitoituslaskelmilla, uuden eläinsuojan yleisleikkauspiirroksilla A - E, asemapiirroksella, eläinsuojan pohjapiirroksella sekä päivitetyllä lantalan pohja- ja leikkauspiirroksella.

Hakemusta on täydennetty 30.12.2013 päivitetyllä ympäristöluvan hakemuslomakkeella (allekirjoitus 29.12.2013), asianosaisten yhteystiedoilla, tiedolla 2 442 m³:n lietesäiliön kattamisesta, tiedolla liittyen alle kuuden kuukauden ikäisten vasikoiden sijoittamiseen kestokuivikepohjalle, selvennyksellä jaloittelualueelle kertyvien likavesien johtamisesta, päivitetyllä yleiskuvauksella toiminnasta, päivitetyllä tiivistelmällä yleisölle, päivitetyllä lantavarastojen mitoituslaskelmilla, päivitetyllä kuivalantalan pohja- ja leikkauspiirroksella (korvaa 27.11.2013 toimitetun) ja päivitetyllä eläinsuojan pohjapiirroksella (korvaa 27.11.2013 toimitetun).

Hakemusta on täydennetty 27.1.2014 päivitettyillä peltoalojen yhteenvedolla ja peltoalalaskelmalla.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Ylitornion kunnan virallisella ilmoitustaululla 7.2.–10.3.2014. Hakemusasiakirjat ovat kuulutus-aikana olleet saatavilla Ylitornion kunnanvirastossa ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Kuulutuksen julkaisemisesta on erikseen ilmoitettu asianosaisille. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Ylitornion kunnalta ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelta.

Lausunnot

1. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lapin ELY-keskus toteaa, että tila ja sen lannanlevitykseen käytettävissä olevat pellot kuuluvat Tornionjoen vesienhoitoalueeseen (VHA 6). Tengeliöjoen ekologinen tila on luokiteltu hyväksi, mikä on myös tavoitetila. Tengeliöjoen ravinnepitoisuudet ovat melko alhaiset. Fosforipitoisuus ylittää hiukan erinomaisen tilan raja-arvon. Maatalouden osalta ympäristötyö-keen perustuvilla nykykäytännön mukaisilla toimenpiteillä on keskeinen merkitys vesistökuormituksen vähentämisessä. Suunniteltu eläinsuoja tulee sijaitsemaan Vuomajoen valuma-alueella 67.272, joka puolestaan on osa Tengeliönjoen valuma-alueita.

Maatalouden suurilla tuotantoyksiköillä lietteenlevitys maahan sijoittavalla kalustolla voidaan katsoa olevan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Peltolohko 00474 sijaitsee lähes kokonaan Kantomaanpään III luokan pohjavesialueella. Peltolohkot 00476-00479 sijaitsevat Kotakankaan III luokan pohjavesialueella. Pohjavesialueiden soveltuvuutta vedenhankintaan ei ole tutkittu. Pohjavesialueella mahdollisesti sijaitsevien kaivojen ympärille tulee jättää vähintään 30–100 metrin levyinen suojavyöhyke, jonka leveys määräytyy maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista. Tälle alueelle ei tule levittää lantaa. Lapin ELY-keskuksen tiedossa ei ole pohjavesialueen lisäksi mitään sellaisia erityisiä luonnon- tai ympäristönsuojelullisia seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon lupahakemusta käsiteltäessä.

Kaikki eläinsuojaan ja sen toimintaan liittyvät rakenteet tulee rakentaa ja mitoittaa maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja ohjeiden (MMM-RMO C4) ja Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaisesti. Lapin ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat yksikköön tulee tehdä ilmoitus vähintään kuukausi ennen eläinsuojan käyttöönottoa ja ELY-keskukselle tulee varata tilaisuus tarkastaa rakennelmat ennen niiden käyttöönottoa. Lietteiden levitykseen käytettävissä olevista ulkopuolisten omistamista pelloista tulee olla kirjalliset sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle. Lapin ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen käsityksen mukaan lupa voidaan myöntää haetulle toiminnalle edellä mainitut kommentit huomioiden.

2. Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä vastaava Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että toiminnan harjoittajalla on olemassa oleva 30 lypsylehmän maidontuotantotila Kantomaanpään kylällä. Uusi 78 lypsylehmän navettarakennus tulee etäälle asutuksesta, lähin naapuri on noin 800 metrin päässä. Paikka on suunnitellulle toiminnalle sopiva.

Osa tilan käytössä olevista pelloista sijaitsee Kantomaanpään ja Kotakan-kaan III luokan pohjavesialueilla. Lantaa levitettäessä tulee huolehtia, ettei toiminnasta aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lisäksi asutuksen läheisyydessä tapahtuvasta lietelannan levityksestä aiheutuvia hajuhaittoja tulee ehkäistä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Hakijan lietesäiliöt on aidattu tai katettu, mutta vuokrattu 738 m³:n etälietesäiliö kiinteistöllä Puistola 976-410-8-36 on aitaamaton. Ympäristölautakunta katsoo että kyseinen etäsäiliö tulisi aidata, mikäli sitä käytetään lietelannan varastointiin. Lisäksi lietesäiliöiden ja vuokrapeltojen sopimuksissa tulisi pyrkiä pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin suunnitelmallisen ja pitkäaikaisen toiminnan turvaamiseksi. Muutoin hakemuksesta ei ole huomautettavaa.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Aluehallintovirasto on 18.3.2014 varannut hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen lausunnoista. Hakija ei ole antanut vastinetta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Aluehallintovirasto jättää hakemuksen enemmälti käsittelemättä siltä osin, kun se koskee 371 m³:n, 421 m³:n ja 738 m³:n etälietesäiliöitä ja tilalla Kajala 976-410-8-39/5 käytöstä poistettavan eläinsuojan yhteydessä tapahtuvaa jätehuoltoa sekä polttoaineen, kemikaalien ja öljytuotteiden käsittelyä ja varastointia. Aluehallintovirasto ottaa kuitenkin huomioon lupaharkinnassa tiedot etälietesäiliöiden lietteenvarastointilavuuksista.

Ympäristöluparatkaisu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Kimmo Kantomaan eläinsuojan toiminnalle Ylitornion kunnan Kantomaanpään kylässä tilalla Kajala 976-410-8-39/2 hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Lupamääräykset

Eläinsuojat

1. Eläinsuoja, lantavarastot ja laakasiilot on sijoitettava ja rakennettava hakemuksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti; asemapiirros 21.11.2013, eläinsuojan pohjapiirros 21.11.2013 (muutos 30.12.2013), lietesäiliön pohja- ja leikkauspiirros 21.8.2013, kuivalantalan pohja- ja leikkauspiirros 21.11.2013 (muutos 30.12.2013) sekä laakasiilojen pohja- ja leikkauspiirros 21.8.2013.

2. Asemapiirroksessa 21.11.2013 osoitettuun lypsykarjapihattoon saa sijoittaa enintään 78 lypsylehmää, 58 hiehoa, 38 alle kuuden ikäistä vasikkaa (yhteensä 669 eläinyksikköä). Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto ei ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuottoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

3. Eläinsuojassa muodostuva lanta ja toiminnassa muodostuvat pesuvedet sekä säilörehun puristeneste on varastoitava vesitiiviiksi rakennetuissa va-

rastoissa. Eläinsuojan pohjarakenteiden, lannanvarastointitilojen ja jaloittelualueen on oltava vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4).

Lietelannan, lypsykarjapihaton pesuvesien, säilörehun puristenesteen ja lietesäiliöihin sekä jaloittelualueelle kertyvien sadevesien 12 kuukauden varastotilaa tulee olla käytettävissä vähintään 3 523 m³. Kuivikelannan ja lantalaan kertyvien sadevesien varastotilavuutta tulee olla käytettävissä vähintään 164 m³.

Lypsykarjapihaton yhteyteen rakennettava 2 442 m³:n avolietesäiliö tulee täyttää lietepinnan alapuolelta.

Eläinsuojan yhteyteen rakennettavan jaloittelualueen jätevedet eivät saa valua hallitsemattomasti ympäristöön, vaan ne tulee johtaa tiiviiseen keräilykaivoon. Jätevedet tulee varastoida lietesäiliössä ja hyödyntää pellolla lannoitteena. Tarvittaessa jaloittelualue tulee kattaa kokonaan tai osaksi jätevesien hallinnan parantamiseksi. Jaloittelualueelle kertynyt lanta tulee poistaa riittävän usein ja kerätä kuivalantalaan ennen peltoon levittämistä. Jaloittelualueen ympärivuotisessa käytössä on otettava huomioon kuivalantatilavuuden riittäminen.

Eläinsuojan rakenteiden ja käytön tulee estää lannan tai niistä johtuvien valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin. Eläinsuojan katolta kertyvät sade- ja sulamisvedet on johdettava lannan varasto- ja käsittelytilojen sekä jaloittelualueen ulkopuolelle. Jaloittelualueen talviaikaisessa käytössä lumien kertyminen eläinsuojan katolta jaloittelualueelle tulee estää.

Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla lannanvarastointitilojen kuntoa ja viivytyksettä korjattava mahdolliset niistä havaitut puutteet ja vauriot. Lantavarastot on tyhjennettävä ja tarkastettava perusteellisesti vuosittain.

Säilörehun puristeneste on otettava talteen ja käytettävä lannoitteena.

4. Eläinsuojan sosiaalityötilojen wc-vedet tulee johtaa yleiseen jätevesiviemäriin tai umpisäiliöön ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on käsiteltävä siten, että ympäristöön johtuva kuormitus vähenee orgaanisen aineksen (BHK₇) osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 %.

Käymälävesiä ja saostuskaivolietteitä ei saa levittää peltoon ilman asianmukaista käsittelyä.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

5. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lantaa voidaan tämän lisäksi toimittaa myös käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle, jos ennen lannan luovutusta esitetään ELY-keskukselle lannan luovutussopimus.

Tilalla on oltava jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen luvan mukaisella eläinmäärällä vähintään 80 hehtaaria peltoa tai lannanluovutussopimuksia.

Luvan saajan hallussa olevista lannanlevityspeltoaloista on oltava ajan tasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvontaviranomaiselle.

Lannan peltolevityksessä on noudatettava maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen (931/2000) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä jäljempänä muuta vaadita. Lannan levitysmäärissä on lisäksi otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä ravinnetarve.

6. Lannan kuormaus ja kuljetus on hoidettava tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, ettei lietettä tai lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa teiden varrella asuville asukkaille ja muille teiden käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lietettä tai lantaa, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Lannan levitys on hoidettava siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville asukkaille aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Lähellä asutusta lantaa levitettäessä tulee lanta mullata välittömästi tai käyttää lietelannan levityksessä multaavaa levitintä. Muilla hakijan hallussa olevilla tai lantaa vastaanottavan tilan peltoalueilla ja muualle kuin kasvuun levitetty lanta on mullattava mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluttua levityksestä.

7. Lantaa ei saa levittää routaiseen, lumipeitteiseen tai veden kyllästämään maahan. Lannanlevitys on kielletty 15.10.–15.4. välisenä aikana. Lantaa voidaan kuitenkin levittää syksyllä enintään 15.11. asti ja aloittaa keväällä aikaisintaan 1.4., jos maa on sula ja kuiva, jolloin huuhtoutumista vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lantaa ei saa levittää nurmikasvuston pintaan 15.9. jälkeen. Lannan käyttö on kielletty viisi metriä lähempänä vesistöä. Valtaojien varsilla suojakaista tulee olla vähintään yksi metri. Suojavyöhykealueita ei lasketa edellä mainittuun levitysaltaan mukaan. Lannan pintalevitys on kielletty pelloilla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %.

Ravinteiden ja lannoitteen huuhtoutumisen estämiseksi tulee viljellä ensisijaisesti peltoja, joilla ei ole tulvan uhkaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee tulvan mahdollisuus ottaa huomioon. Lanta tulee levittää pelloille vasta tulvan jälkeen. Tulvanalaisia peltoja ei tule kyntää syksyllä vaan vasta keväällä tulvan jälkeen.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia tämän päätöksen lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Luokitetuilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenesteitä tai muutakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalannan levitys on sallittu pohjavesialueen ulkorajan ja pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle, kun levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen.

Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää vähintään 30 metriä leveää, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke. Suojavyöhykkeen leveydessä on otettava huomioon maaston korkeussuhteet, kaivon rakenne ja maalaji.

Jaloittelualue ja laiduntaminen

8. Eläinsuojan yhteyteen rakennettava jaloittelualue on varustettava tiivis-pohjaisella alalla, reunoilla ja jätevesien keräilykaivolla. Tiivispohjaista aluetta tulee huoltaa ja alustan tiiveyttä ylläpitää siten, että pintavesien pilaantumisvara on mahdollisimman vähäinen ja pohjavesien pilaantumisvaaraa ei synny.

9. Laiduntavan karjan määrä tulee sopeuttaa laidunalueen pinta-alaan, jottei ylitetä alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Laidunalueet tulee pitää hyvässä kunnossa ja laidunpaine tulee pitää kohtuullisena eroosion välttämiseksi. Laidunalueilla eläinten juotto- ja ruokintapaikat tulee olla järjestetty siten, etteivät ne aiheuta epäsiisteyttä eivätkä haju- ja terveyshaittaa. Eläimiä ei saa laiduntaa alle 30 metrin etäisyydellä talousvesikaivosta.

Jätteet ja varastointi

10. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvien jätteiden ja kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Kemikaalit, voiteluaineet ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne.

11. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Polttoainesäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan on oltava tiiviitä. Polttonestesäiliöt on sijoitettava katokselliseen suoja-altaaseen sekä varustettava ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Suoja-allasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliöt ovat vuodonilmaisulla varustettuja kaksoisvaippaisia säiliöitä. Säiliön ja letkun on oltava lukittavia. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin sekä paloviranomaisen määräykset. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle.

12. Jätehuolto on hoidettava Ylitornion kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vaaralliset jätteet, kuten esimerkiksi loisteputket, akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet ja käyttökelvottomat torjunta-aineet, on toimitettava sellaiseen vaarallisten jätteiden vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten muovi, paperi, pahvi, metalli ja lasi on kerättävä erilleen ja toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa jätteitä. Jätteitä ei saa polttaa omatoimisesti.

Pilaantunut rehu on varastoitava lantalassa tai muulla tiivispohjaisella alustalla ennen sen hyödyntämistä lannoitteena pelloilla. Tiivispohjaiselta alustalta ei saa syntyä ravinnevesivalumia ympäristöön.

13. Kuolleet eläimet on viipymättä toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen käsittelylaitokseen. Poikkeuksellisissa tapauksissa ne voidaan hävittää muulla kunnaneläinlääkärin hyväksymällä tavalla. Syrjäisillä alueilla, joihin Ylitornion kunta kuuluu, voidaan kuolleet eläimet kunnaneläinlääkärin luvalla haudata maahan. Eläimiä ei saa haudata pohjavesialueelle, vedenottamon suoja-alueelle, alle 250 metrin etäisyydelle

kaivosta tai vesistöön viettävästä rinteestä, eikä alueelle, jota tullaan kynnemään tai kaivamaan pian hautaamisen jälkeen. Kuolleiden eläinten varastointia on vältettävä. Mikäli ruhoja varastoidaan tilalla pidempiaikaisesti, on varastoinnin tapahduttava jäähdytetyssä varastotilassa. Lyhytaikainen varastointi tulee hoitaa tiiviillä alustalla ja peitettynä.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto kirjanpidosta on toimitettava Lapin ELY-keskukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot syntyneistä lantamääristä
- tiedot lannan levitysaloista ja vastaanottosopimuksista
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä sekä niiden käsittelytavat ja toimituspaikat
- tiedot kuolleiden eläinten määristä, toimituspaikoista ja -ajoista sekä käsittelytavoista
- tiedot toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Liete- ja kuivalannasta tulee tehdä lanta-analyysi kokonaistypen, liukoisen typen ja liukoisen fosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää eläinsuojan toiminnasta pidettävään kirjanpitoon.

Muut määräykset

15. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään tai vesiin tai muu syy aiheuta joko välittömästi tai välillisesti vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.

16. Häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Lapin ELY-keskukselle.

17. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

18. Lypsykarjapihatton valmistumisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle viimeistään kuukausi ennen sen käyttöönottoa ja varattava valvontaviranomaiselle mahdollisuus rakenteiden tarkistamiseen. Tuotannon lisääntymisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Käsittelyratkaisun perustelut

Koska etälietesäiliöt sekä tilalla Kajala 976-410-8-39/5 tapahtuva jätehuolto sekä polttoaineen ja kemikaalien varastointi sijaitsevat kilometrien etäisyydellä uudesta eläinsuojasta, niiden ympäristövaikutukset eivät kohdistu samalle toiminta-alueelle. Täten ne eivät muodosta sellaista toimintakokonaisuutta uuden eläinsuojan kanssa niin, että niiden lupa-asiat olisi käsiteltävä samanaikaisesti ympäristönsuojelulain 35 §:n 4 momentin nojalla. Näiden toimintojen ympäristöluvan tarvetta ei myöskään arvioida tämän lupakäsittelyn yhteydessä.

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksen ja asetettujen lupamääräysten mukainen eläinsuojan toiminta sekä luvanhakijan asiantuntemus täyttävät laissa asetetut ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohja- tai pintaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapurisuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Uuden eläinsuojan valmistuttua eläinsuojatoiminta siirtyy eri toiminta-alueelle ja nykyinen navettarakennus poistuu käytöstä. Uusi eläinsuoja sijoittuu noin 3,5 kilometrin etäisyydelle käytöstä poistettavasta navettarakennuksesta, tilalle Kajala 976-410-8-39/2. Uuden eläinsuojan sijoittamiseen sovelletaan ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen etäisyys suosituksia. Ohjeen mukaan kyseessä olevan 669 eläinyksikön eläinsuojan suositusetäisyys häiriintyvistä kohteesta on normaaliolosuhteissa noin 250 metriä. Uusien lantaloiden tulisi sijaita vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta. Edellä mainitut suositusetäisyydet täyttyvät, sillä lähimpään naapurin asuinrakennukseen on etäisyyttä uudesta eläinsuojasta ja sen yhteydessä olevista lantavarastoista noin 800–900 metriä.

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojatoiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Lupaharkinnassa on otettu huomioon, että toiminnanharjoittajalla tulee olemaan käytettävissä riittävä peltoala lannanlevitykseen, vaikka lantaa ei levitetä tilan hallinnassa oleville, pohjavesialueilla sijaitseville pelloille. Toiminta sijoittuu haja-asutusalueelle, jolla karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu muun muassa lannan varastoinnista, käsittelystä ja levittämisestä. Lupapäätöksessä on annettu lannan varastointiin ja levittämiseen liittyviä hajujen vähentämistä koskevia sekä ympäristön pilaantumista ehkäiseviä määräyksiä.

Tornionjoen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa (Tornionjoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma pintavesille vuoteen 2015) todetaan, että Tengeliöjoki on ekologisesti hyvässä tilassa, mikä on myös sen tavoiteltua. Maatalouden osalta ympäristötukeen perustuvilla nykykäytännön

mukaisilla toimenpiteillä on keskeinen merkitys vesistökuormituksen vähentämisessä. Vesistökuormituksen vähentämiseksi on annettu määräykset muun muassa suojakaistojen leveydestä, jotka on huomioitava lannan levityksessä vesistöjen läheisyydessä, sekä eläinsuojan pohjarakenteen ja lannanvarastointitilojen tiiveydestä. Lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuustutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä ravinnerarve. Lisäksi lupaharkinnassa on selvitetty, että toiminnanharjoittajalla tulee olemaan käytettävissä riittävä peltoala lannanlevitykseen, jotta ylilannoittamista ei tapahtuisi. Lupapäätöksessä on edellytetty, että toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakoita tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi.

Eläinsuoja

Lupamääräyksellä varmistetaan lypsykarjapihaton, lantavarastojen ja laakasiilojen sijoittaminen hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Toimintaa tulee harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien nautaeläinten eläinmäärien puitteissa. Lupa on myönnetty hakemuksen lypsykarjapihaton pohjapiirustuksessa esitettyjen nautapaikkojen perusteella. (lupamääräykset 1 ja 2)

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lannan varastointitilojen mitoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2003). Päätöksen 4 §:n mukaan lannan varastotilojen tulee olla niin suuria, jotta niihin voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta ja muut säiliöihin johdettavat nesteet.

Tilalla on varastointitilaa neljässä lietesäiliöissä yhteensä 3 972 m³, jonka lisäksi eläinsuojassa on lietekuilutilavuutta 400 m³. Säiliötilavuutta tarvitaan lietelannan, eläinsuojan pesuvesien ja puristenesteen varastointia varten yhteensä 3 186 m³ vuodessa. Lietelannan määrässä ei ole otettu huomioon vähentävästi jaloittelualueelle eikä lehmien kestokuivikepohjaisille hoito- ja poikimakarsinoiniin kertyvää lantaa. Puristenesteen määräksi on arvioitu 0,05 m³/esikuivattu säilörehutonni. Ilman kiinteää katetta oleviin 738 m³:n ja 2 442 m³:n lietesäiliöihin ja jaloittelualueelle kertyvien sade- ja sulamisvesien varalle varastotilavuutta tarvitaan yhteensä 337 m³. Sade- ja sulamisvesien määräksi on arvioitu lietesäiliöissä avonaisen tilan pinta-ala x 0,3 m ja jaloittelualueella avonaisen tilan pinta-ala x 0,2 m. Lietesäiliöistä 738 m³:n pinta-ala on 254,4 m² ja 2 442 m³:n 626,9 m². Jaloittelualueen pinta-ala on 365 m³.

Tilalla on varastointitilaa kuivalantalassa 320 m³. Eläinsuojan kestokuivikepohjilta muodostuu neljän kerran tyhjennyksistä kuivikelantaa 204,8 m³ vuodessa. Kuivikelannan osalta vaadittava varastointitilavuus on kolmesta tyhjennyskerrasta kertyvä kuivikelantamäärä, eli 153,6 m³. Kattamattoman kuivalantalalan sade- ja sulamisvesien varastointitilavuutta tarvitaan 9,7 m³. Sade- ja sulamisvesien määräksi on arvioitu lantalalan pinta-ala x 0,1 m. Kuivalantalassa varastoidaan myös pilaantunutta rehua noin yksi tonni vuodessa.

Hakemuksessa esitetyt varastointitilavuudet ovat riittävät 12 kuukauden varastointitarvetta varten. Varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä pinta- tai

pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säilörehun puristenesteen pääsy ympäristöön tulee estää pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi.

Täytettäessä lieteallas altapäin kuorettuu naudan liotelanta pinnasta ja muodostaa näin luonnollisen katteen liotelannan pintaan, mikä näin osaltaan vähentää lietealtaasta aiheutuvia hajuhaittoja ja ammoniakkin haihtumista.

Tarkkailemalla säännöllisesti lannanvarastointi- ja johtamisrakenteita ja tyhjentämällä säiliöt vuosittain voidaan varmistua niiden tiiveydestä ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten vuotojen ilmaannuttua. Lantavarastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. (lupamääräys 3)

Eläinsuojan yhteydessä olevien sosiaalitilojen wc-vesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maahan, ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisvaaran vuoksi. Jos sosiaalitilojen wc-vesiä käsitellään paikan päällä, on katsottu tarpeelliseksi, että ympäristöön wc-vesistä aiheutuvaa kuormitusta on vähennettävä vähintään yhtä paljon, kun vastaavia asuinkiinteistöjen asumisjätevesien kuormitusta vaaditaan vähennettävän valtioneuvoston asetuksessa (209/2011) talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla. (lupamääräys 4)

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin välttämiseksi. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön ja siitä saatavan fosforilannoituksen tasoon sekä ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antamaan ohjeeseen. Lannanlevitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 1,3 lypsylehmää, 3,5 hiehoa ja 11 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa kohden. Hakijalla on lannanlevitykseen käytettävissä riittävästi peltoalaa. Lannan levityksessä tulee lisäksi ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen (931/2000) kasvilajikohtaiset enimmäislannoitusmäärät. (lupamääräys 5)

Lannan kuormausta, kuljetusta ja levitystä koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin sekä ympäristön yleiselle viihtyisyydelle ja ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. (lupamääräys 6)

Lanta tulee levittää sulaan, lumettomaan maahan suorien ravinnehuuhtoumien ehkäisemiseksi. Viljavuusanalyysiin, lannan ravinnesisältöön ja kasvin todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Muokkaamalla maa mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa lannan levityksestä tai levittämällä lanta kasvustoon vähennetään ilmakehään aiheutuvaa typpikuormitusta ja naapureille lannan levityksestä aiheutuvaa hajuhaittaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee ravinteiden ja lannan huuhtoutuminen vesistöön estää. Jättämällä vesistöjen ja valtaojien varsille lannoittamattomat riittävän leveät vyöhykkeet estetään ravinteiden ja bakteerien pääsy vesistöön.

Lietelantaa tai muita nestemäisiä orgaanisia lannoitteita ei saa käyttää lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi. Pohjavesialueella tarkoitetaan pohjavesialueiden muodostumisaluetta ja niiden suojavyöhykkeitä. (lupamääräys 7)

Jaloittelualue ja laiduntaminen

Jaloittelualueen tulee olla rakenteeltaan asianmukaisesti toteutettu siten, että pohjavesien pilaantumisvaara ei synny ja päästöt pintavesiin voidaan ehkäistä. (lupamääräys 8)

Laiduntamisesta on annettu määräys ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Laitumille johtavien kulkuteiden puhdistaminen on tarpeen niiden liettymisen ehkäisemiseksi ja vesiensuojelun toteuttamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysohje MMM-RMO C4 edellyttää, että suunnittelussa otetaan huomioon rakennuksesta laitumelle johtavien kulkuteiden puhdistettavuus. Laidunalueiden juotto- ja ruokintapaikkoihin liittyvät velvoitteet on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä viihtyisyys- ja terveystekijät huomioiden. Laiduntamisen välttämiseksi talousvesikaivojen ympäristössä on annettu pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Laidunalueen hoito on tarpeen pintavesiin kohdistuvan kuormituksen estämiseksi. (lupamääräys 9)

Jätteet ja varastointi

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen sekä öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltijan on jätelain 12 §:n mukaan oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineen varastoinnista. (lupamääräykset 10 ja 11)

Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, voidaan vähentää niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristöön. (lupamääräys 12)

Tilalla kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäinen jäte on käsiteltävä EY:n eloperäisiä sivutuotteita koskevan asetuksen mukaisesti laitoksessa, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä eloperäisiä jätteitä. Syrjäisillä alueilla eläinperäisen jätteen hautaaminen on kunnaneläinlääkärin luvalla mahdollista. Eläinten hautaamisessa on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetusta eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden keräämisestä, kuljetuksesta ja hävittämisestä (1192/2011). (lupamääräys 13)

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite eläinsuojan toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksien kirjaamisella

ja raportoisella varmistetaan, että myös lannan vastaanottosopimuksen tehneet käsittelevät ja levittävät lantaa voimassa olevien säännösten mukaisesti. Valtioneuvoston asetus (931/2000) edellyttää vähintään viiden vuoden välein tehtävää lanta-analyysia. (lupamääräys 14)

Muut määräykset

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman tehokkaiden haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seuranta ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 15)

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeuksellisissa tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle muun muassa onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 16)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista kotieläintalouteen on tarkasteltu Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa "Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa, SY564". (lupamääräys 17)

Käyttöönottoilmoituksen avulla varmistetaan toiminnan lupamääräysten mukainen toteuttaminen ja näin helpotetaan valvontaa. Toiminnan olennaista muutosta koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle niin, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassaoleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. (lupamääräys 18)

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa esitettyyn aluehallintovirasto toteaa, että eläinsuojan ja sen toimintaan liittyvät rakenteet on otettu huomioon lupamääräyksessä. Lannan käsittelyyn ja levitykseen liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 5–7. Lannan levityksestä pohjavesialueilla sijaitsevilla pelloilla ja talousvesikaivojen ympäristössä on annettu määräykset. Lupamääräyksessä 18 on määrätty, että lypsykarjapihaton valmistumisesta on ilmoitettava ELY-keskukselle viimeistään kuukausi ennen sen käyttöönottoa ja varattava valvontaviranomaiselle mahdollisuus rakenteiden tarkistamiseen.

Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa esitettyyn aluehallintovirasto toteaa, että lannan käsittelyyn ja levitykseen liittyvät asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä 5–7. Vaatimukseen vuokratun

etälietesäiliön aitaamisesta aluehallintovirasto toteaa, että etälietesäiliö ei kuulu samaan toimintakokonaisuuteen uuden eläinsuojan kanssa, joten päätöksessä ei anneta kyseiseen lietesäiliöön liittyviä määräyksiä.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupaviranomainen voi määrätä, että lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään vuoden 2024 huhtikuun loppuun mennessä jätettävä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä hakemukseen vaadittavien muiden selvitysten ohella riittävää asiantuntemusta käyttäen laadittu selvitys parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotosta ja mahdollisuuksista eläinsuojan toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta ja käytössä olevista ympäristönsuojeluratkaisuista. Hakemuksessa on lisäksi esitettävä eläinsuojan toimintaa koskeva kirjanpito vuodelta 2023.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4, 6, 8, 41–43, 45, 52, 55, 56 ja 100 §:t

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 29 ja 72 §:t

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 4 570 euroa.

Lasku lähetetään Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan alle 150 lypsylehmälle tarkoitetun eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 4 570 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013) 8 §

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Seija Schroderus-Härkönen

Tapio Orjasniemi

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Seija Schroderus-Härkönen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Tapio Orjasniemi.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 661 tai 0295 017 500.

TO/am

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi

Lapin ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Ylitornion kunta
Ylitornion kunta / Ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.

Valitusoikeus Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valitusaika Valitusaika päättyy **30.5.2014**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.